

Onderzoek bracht sector echt verder

De afgelopen eeuw is er veel onderzoek gedaan aan bloembollen. Praktische problemen werden opgelost. Nu de sector op een keerpunt staat waar het gaat om de collectieve financiering van onderzoek, is het goed om nog eens na te gaan wat het onderzoek de praktijk heeft gebracht. In de laatste aflevering een terugblik op datgene wat door onderzoek is bereikt.

Tekst: Arie Dwarswaard
Fotografie: René Faas

De afgelopen zeventien uitgaven van BloembollenVisie is in de serie Onderzoek & Praktijk nagegaan wat het onderzoek heeft bijgedragen aan de meest uiteenlopende onderwerpen die te maken hebben met de bloembollenteelt. Enkele ervan komen in deze slotaflevering nogmaals aan bod om aan te geven hoe essentieel onderzoek is geweest en nog steeds is.

HITTE

Warmte is dodelijk, zo begreep Van Slogteren in 1917 van zijn Britse collega Ramsbottom. Voor de Nederlandse narcissteelt bleek dat gegeven de redding. Stengelaal en narcisvlieg overleefden een warmwaterbehandeling niet, de bol wel. Onderzoek was echter wel nodig om een goed evenwicht te vinden tussen het doden van ongewenste organismen en het in leven houden van de bol. Het koken is nog steeds essentieel en de afgelopen jaren is zelfs de tulp in beeld

gekomen voor deze behandeling. Warme lucht, daar houdt de geelziekbacterie niet van. De heetstookbehandeling bleek een probaat middel, maar ook hier was en is sprake van een wankel evenwicht. Drie dagen 44 graden kan wel, maar intensieve controle is nodig. De behandeling zelf is ook noodzakelijk, getuige dit voorjaar. Meer dan voorgaande jaren zijn er zorgen om geelziek.

De combinatie van warme lucht en een andere luchtsamenstelling ligt binnen handbereik, mits er voldoende collectief geld is. CATT is de naam en de eerste resultaten zijn veelbelovend. Zonder al deze projecten zouden stengelaaltje, narcisvlieg en geelziek nog steeds funest zijn voor tulp, narcis en hyacint.

GEWASBESCHERMING

Het onderzoek stond niet aan de wieg van de opkomst van de chemische gewasbescherming. Daar zorgde de chemische industrie zelf wel voor. Het uitzoeken van een aanvaardbare dosering is echter decennialang uitgevoerd door het onderzoek. De onafhankelijkheid van dat onderzoek waarborgde een goed advies. Bovendien leverde het onderzoekers op

met veel kennis van zaken, waardoor bij een nieuw probleem snel aanvullend onderzoek mogelijk was. Onvoorstelbaar: geen middelen tegen vuur, om bijvoorbeeld na een flinke hagelbui te kunnen spuiten. Vuur heet niet voor niets zo. Binnen vijf dagen kan de oogst verloren zijn.

GROEISPURT

De productie en de kwaliteit van de gebroei-de tulpen dit jaar zijn voor een belangrijk deel terug te voeren op onderzoek. Bijvoorbeeld het onderzoek naar de juiste preparatiebehandeling, maar ook naar de bruikbaarheid van het tulpensortiment. En, heel recent, onderzoek naar nieuwe technieken, zoals meerlagenteelt en de toepassing van ledverlichting. Het is nog maar vijftien jaar geleden dat bij veel broeiers tillen als de zwaarste klus werd beschouwd. Nu volstaat een druk op de knop.

OVER EN WEER

Natuurlijk is de sector zelf ook volop meegegroeid. Sterker nog, onderzoek kon plaatsvinden omdat ondernemers een bepaald idee hadden, of tegen een specifiek probleem aanliepen. De afgelopen honderd jaar was er in veel gevallen sprake van een gezonde samenwerking tussen praktijk en onderzoek. In de periode van afbouw van het Productschap Tuinbouw (PT) werd nogal eens geroepen dat onderzoekers vooral datgene deden wat ze zelf leuk vonden. Alle rapporten en publicaties die ik voor deze serie artikelen heb gelezen laten een heel ander beeld zien. De praktijk heeft vragen, het onderzoek gaat na of daar een antwoord op is te geven. De vragen zullen blijven, maar of er na dit jaar nog antwoorden komen, hangt vooral af van de sector zelf.

